ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Сороколіт Н. С.

Інноваційні педагогічні технології у фізичному вихованні

Лекція № 3-4

з навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ
для студентів V курсу
освітньо-кваліфікаційний рівень – **магістр**

галузь знань 01 „Освіта”
напрям підготовки 014 Середня освіта „Фізична культура”
факультету педагогічної освіти
денної форми навчання

© доц. Сороколіт Н. С., 2019

Тема: «Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка»

План

1. Концептуальні засади інноваційної технології з фізичного виховання дітей дошкільного віку М. Єфименка.
2. Педагогічні принципи інноваційної технології Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення.
3. Етапи формування рухів в «Театрі фізичного розвитку та оздоровлення» дітей дошкільного віку в технології М. Єфименка.
4. Особливості змісту технології фізичного виховання дітей.

Концептуальні засади технології М. Єфименка

Технологія фізичного виховання спрямована на розвиток і оздоровлення дітей. Її автор, український педагог-новатор Микола Єфименко вивчав цю проблему протягом двадцяти років і має своє, відмінне від загально прийнятого, розуміння суті фізичного виховання здорових дітей і дітей з відхиленнями в розвитку.

Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» розрахована на дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Автор назвав її ще «тотальним ігровим методом», втіливши у цих словах своє педагогічне кредо «грати щодня, грати постійно, грати завжди». Ґрунтується ця технологія на таких десяти професійних положеннях:

1. Йти за логікою природи (педагогіка повинна бути природною).
2. Фізичне виховання дітей повинно здійснюватися по спіралі, нове поєднуючи з відомим.
3. Педагогічний спідометр, або так звані загально-розвивальні вправи (підбирати підготовчу частину заняття – уроку згідно з «еволюційною гімнастикою»).
4. Поділ заняття на три частини за фізіологічною суттю.
5. Театр фізичного виховання дітей (граючи – оздоровлювати, граючи –

виховувати, граючи – розвивати, граючи – навчати).

6. Позитивна, світла енергія радості і задоволення (фізичне виховання повинно заряджати дітей позитивними емоціями).
7. Руховий портрет дитини «малює» методика ігрового тестування.
8. Створи тренажери сам!
9. Здоров'я здорових вимагає профілактики та корекції.
10. Через рухи та гру – до виховання Людини майбутнього.

У системі фізичного виховання дітей Єфименко виокремлює такі основні рухові режими: плавальний, лежачий, повзальний, сидячий, стоячий, ходьбовий, лазальний, біговий, стрибковий. Їхні назви свідчать про те, яким основним рухам надають перевагу на конкретному занятті.

Педагогічні принципи інноваційної технології Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення»

«Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» сповідує принцип «двох засад у педагогіці», що передбачає різні підходи до організації роботи з дівчатками та хлопчиками. Цьому питанню присвячене дослідження М. Єфименка «Еротична культура в педагогіці дошкільного дитинства (на прикладі фізичного виховання)», в якій він доводить, що у процесі фізичного виховання дітей потрібно використовувати різні заняття для хлопчиків і дівчаток. Для цього педагог має усвідомити, якої саме мети він прагне досягти. Чіткому усвідомленню відмінностей щодо мети фізичного виховання хлопчиків і дівчаток може сприяти, за переконаннями М. Єфименка, у загальних рисах змальовує фізичні та психічні якості чоловічої й жіночої статей, які слід розвивати під час занять у дітей.

Рухові та особистісні ознаки чоловічості й жіночості

Особистісні ознаки чоловічості	Особистісні ознаки жіночості
фізична сила	гнучкість (пластичність)
витривалість	точність рухів
спритність	координованість
швидкість	легкість
атлетичність	стрункість
висока енергійність	відчуття ритму

наступальність	витонченість
сміливість	артистичність
ризиковість	лагідність
рішучість	ніжність
наполегливість	естетичність
цілеспрямованість	граційність
сила волі	компромісність
лідерство	терплячість

Безперечно, певною мірою всі ці якості належить виховувати як у хлопчиків, так і в дівчаток. У контексті міркувань М. Єфименка йдеться про окремі заняття, на яких має домінувати виховання статевих ознак. Очевидно, є певний сенс у його твердженнях, що ігри для дівчаток і хлопчиків мають бути різними. Так, типовими можуть бути ігри:

- ✓ для хлопчиків «Запорозькі козаки», «Астронавти», «Юні матроси», "Рятівники», «Десантники», «Ніндзя», «Прикордонники»,«Скелелази»;
- ✓ для дівчаток «Бджілки», "Метелики», «Сонечко», «Із життя квітів», «Зірочки», «Рибки», «Ляльковий магазин», «Народжені морем» та ін.

Значний вплив на формування статевої ідентифікації у процесі фізичного виховання має відповідне забезпечення занять – атрибути, музика, кольори, емоційне забарвлення спілкування педагога з вихованцями, його тембр голосу, тон команд.

Етапи формування рухів в «Театрі фізичного розвитку та оздоровлення» дітей дошкільного віку в технології М. Єфименка

У педагогічній технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» як форму фізичної активності дітей застосовують обґрунтований її автором горизонтальний пластичний балет («пластик-шоу»). Найважливішими в ньому є музичність, хореографічність, естетичність. У відчутті музики і музичному самовираженні М. Єфименко передбачає такі етапи:

- ✓ рухово-танцювальна наслідувальна діяльність (робити те, що робить педагог, наслідуючи його рухи);

- ✓частково-наслідувальна рухова танцювальна діяльність (діти частково наслідують вихователя, а також імпровізують);
- ✓ вільний стиль (цілковите музичне і пластичне самовираження дітей відповідно до музичної композиції).

Слово «горизонтальний» у назві пластичного балету означає дотримання сформульованого автором технології першого принципу — «йти за логікою природи». Відповідно до нього розроблено всі пози в програмах «пластик-шоу»:

- вправи у позах лежачи на спині;
- вправи у позах лежачи на животі;
- вправи у позі на боці;
- вправи у перевертаннях із спини на живіт і навпаки;
- вправи у позі сидячи та ін.

Обов'язковою умовою програми горизонтального пластичного балету є вихідна стартова поза лежачи на спині, руки вздовж тулуба, тіло розслаблене і спокійне. Завершувати програму повинна поза стоячи на колінах, спина випрямлена і ніби витягнута доверху, руки простягнуті «до Сонця» (до Бога), пальці рук випрямлені і розведені, погляд спрямований доверху і вперед. Філософський смисл цієї пози означає радість життю, Сонцю, новому дню, природі, присутньому в кожній людині божественному началу, яке визначає гармонію Всесвіту. На кінчиках пальців рук, особливо великого пальця, розміщені входи енергетичних каналів, які єднають організм людини з Космосом. У такому положенні, стверджує педагогічна технологія, організм підзаряджається необхідною для повноцінної життєдіяльності енергією.

Усі рухи у «пластик-шоу» мають бути плавними, м'якими, пластичними. Вправи виконують під відповідну музику, з використанням елементів хореографії, яка є естетичною складовою рухової активності дітей.

Горизонтальний пластичний балет як новий синтетичний напрям у

фізичному вихованні дітей об'єднує все позитивне, чим багаті художня гімнастика, аеробіка, балет, брейкданс, шейпінг, акробатика, музичні заняття. Він успішно замінює комплекс гімнастики пробудження. Скорочені його програми можна використо-іувати як фізкультурні хвилинки, фізкультурні паузи, фізкультурні розваги і свята.

Особливості змісту технології фізичного виховання дітей

Педагог, який вирішив працювати за технологією М. Єфименка, має насамперед продумати ігрову тему, на основі якої відбуватиметься його ігрова взаємодія з дітьми. Технологія «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» розрахована на проведення всіх чи кількох занять як однієї великої тематичної гри (ВТГ), тобто макрогри. Схематично завдання будь-якої гри міститься у формулюванні її теми, що педагогу слід Обов'язково враховувати. Сюжет гри не повинен суперечити першому положенню авторської системи фізичного виховання, яке зобов'язує починати будь-яку рухову діяльність дітей із лежачих, тобто горизонтальних (розвантажувальних), положень з поступовою вертикалізацією поз і ритмів руху до прямоходіння, повзання, бігу, підстрибувань, стрибків. Вдалий добір макроігор є передумовою того, що заняття з фізичної культури будуть захопливими для дітей, матимуть очікуваний ефект. Іноді на означення таких занять використовують термін «фізкультурна казка», який тлумачиться як ігрове дійство, організоване з урахуванням основних природних закономірностей рухового розвитку дитини. Педагог може розіграти зі своїми вихованцями будь-яку тему, казку, ситуацію, дотримуючись при цьому формул природного рухового розвитку дітей. В основі ігор можуть бути характерні для тієї місцевості, де впроваджується технологія, історичні, географічні, етнографічні сюжети.

У процесі рухово-ігрової діяльності можна ознайомити дітей із найрізноманітнішими професіями, їх специфікою, професійними термінами, особливостями рухового режиму, що забезпечує ефект професійної орієнтації дітей дошкільного і молодшого шкільного віку.

У реалізації педагогічної технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» велике значення в процесі фізичного виховання має створення образів, що розігрують діти. Як переконаний прихильник асоціативної педагогіки, яка ґрунтується на пробуджених у дітей під час гри асоціаціях, М. Єфименко доводить, що справжня педагогіка повинна базуватись на мінімумі тренажерів, але на максимумі образів. Це допомагає дітям бачити те, чого насправді немає, або те, що вони хотіли б бачити під час гри-заняття. І в напівпорожньому залі творчо налаштований педагог може створити ситуацію, за якої діти почуватимуться ніби в казковій або конкретній місцевості, в будь-якій історичній ситуації, в ролі будь-якого персонажа. Наприклад, використовуючи гімнастичні лави, можна захоплено гратись у сміливих матросів, готувати фрегат до відплиття. Мінімум матеріально-технічного обладнання, за словами М. Єфименка, не повинен заважати «творити високу педагогіку», засновану на пробудженні у дітей потужних асоціативних запасів, які зберігаються в глибинах їхньої пам'яті.

Тема макрогри повинна бути підпорядкована певній меті і відповідати певному руховому режиму. Так, для повзально-рухового режиму підходять ігри «Дружні ховрашки», «Мандрівка в підземне царство», «Прикордонники», «Чарівні м'ячики», «Нові пригоди Колобка», «Автогонки», «Космічні мандрівники», «Веселий зоопарк», «На підводному човні, або Аквалангісти», «Першопрохідці», «Рятівники» та ін. Для режиму лазіння призначені ігри «Боцман та юнги, або Свистати всіх нагору», «Веселі мавпочки», «У нетрях Амазонки», «Альпіністи-скелелази», «Цирк засвічує вогні», «Десантники» тощо. Відповідні блоки ігор добирають для інших рухових режимів. ВТГ об'єднує дії дітей і педагога однією сюжетною лінією і містить кілька міні-ігор та ігор-вправ.

Ситуаційна міні-гра будується на передбачених сюжетом макрогри рухових діях. Наприклад, у макрогрі “Боцман та юнги, або Свистати всіх нагору» виникають такі природні рухові ситуації:

1. «По трапу на корабель!» (трап твердий, трап напівтвердий, трап

гнучкий, трап вузький, трап слизький, трап хитається, по трапу з ношею, розминутись на трапі, запізнився на трап — стрибай!).

2. «На палубі» (палуба кренiться вправо, вліво; ніс подерся; корма піднялась; палуба хитається; ходіння по палубі; біг по палубі в безвітряну погоду; біг під час шторму тощо).

3. «Людина за бортом!» (зависнути на бортику палуби, тримаючись двома руками і ногою; зависнути на бортику палуби, тримаючись руками; вилізти на палубу н допомогою друзів; забратися на палубу самотужки; кинути рятувальний круг, канат, драбину і т. д.).

4. «Свистати всіх нагору!» (лазіння по твердій драбині різними способами; лазіння по похилій, напівтвердій, мотузяній драбині; лазіння по канату та ін.).

Міні-гра містить кілька ігрових вправ, основою кожної з яких є певна рухова дія. У міні-іграх слід передбачити різноманітні за формою і за ступенем складності варіанти рухових дій – ігрові вправи, на яких і базується рухова ігрова діяльність дітей. Після вибору макрогри необхідно підготувати інтер'єр фізкультурного залу до гри-заняття, тобто за допомогою кількох атрибутів Інструктор (вихователь) повинен перетворити фізичний простір на простір ігровий, зуміти «розширити» його за межі стін, надати йому нового змісту. Для цього готують необхідні для занять тренажери та дрібний інвентар. Важливо, щоб форма, фактура, призначення цих атрибутів наштовхували дітей на думку про сенс і зміст рухово-ігрового дійства, яке їх очікує.

Гра-заняття з фізичної культури має багато спільного з театральним спектаклем. З огляду на це М. Єфименко запровадив у теорію і практику фізичного виховання діток поняття «театр фізичного виховання». Характеризуючи споріднені поняття (заняття – спектакль, педагог – режисер, конспект заняття – сценарій, зал – сцена, діти – актори, вправи – ролі та ін.), він доводив, що на заняттях з дітьми гра повинна бути не винятком, не фрагментом, а його фундаментом. Кожне заняття має

творитися як спектакль фізичного виховання, а педагог – домагатися, щоб у дітей було якомога більше улюблених занять-спектаклів. За такого підходу абсолютно неприпустимо стандартно розпочинати заняття із шикувань, перешиковувань, маршірування. Немає місця в педагогічній технології М. Єфименка і для вправ із стройової підготовки. Підготовча частина повинна налаштовувати всі фізіологічні функції організму дитини на майбутню роботу, допомогти вийти на режим максимальної працездатності. На цьому етапі занять домінуючими є принципи наступності, поступовості, послідовності, які ґрунтуються на формулі «від простого до складного». Будь-яка форма рухової активності дітей має починатися з лежачих, горизонтальних поз відносного спокою з поступовим навантаженням, переходом до вертикалізованих положень стоячи, ходіння, лазіння, бігу, стрибків і т. д. За таких умов дитячий організм поступово розкриває свої фізіологічні можливості, втягується в режим роботи і досягає максимальної працездатності в основній частині заняття. Остання третина основної частини заняття має бути своєрідним піком психологічного та фізичного навантаження, «Еверестом, на який і потрібно здійснити спільне рухово-ігрове сходження».

За твердженням М. Єфименка, мистецтво справжнього педагога полягає в умінні гармонійно поєднувати в одному занятті-спектаклі такі найголовніші характеристики:

1. Висока моторна «щільність» заняття. Йдеться про те, що на занятті з фізичної культури діти повинні рухатись і моторна «щільність» повинна досягати в середньому 65—80 %.

2. Висока функціональність занять. Під час заняття-спектаклю мають бути створені умови для повноцінного навантаження всіх основних м'язових масивів, серцево-судинної і дихальної систем. Функціонально високими є рухові режими при пульсі від 140 до 160 і навіть 180 і більше ударів за хвилину.

3. Уміння заряджати дітей позитивною, світлою енергією

задоволення від гри, взаємодії з педагогом та однолітками.

Інструктор із фізичного виховання (вихователь, учитель) має бути вільною від догм, упереджень, «спрямованою до Істини, Гармонії та Щастя» людиною. Він ніколи не повинен підвищувати голос на дітей, пригнічувати їх. Педагог, який усвідомлює своє призначення, у взаємодії з дітьми буде і поетом, і художником, і музикантом, і режисером. Така людина не може не бути гармонійною, красивою. Вона не тільки вчитиме дітей, а й збагачуватиме їх емоційно, духовно, розвиватиме у них прагнення краси і гармонії.

Порівнюючи фізкультурний зал із театральною сценою, М. Єфименко особливу увагу звертав на організацію, облаштування ігрового простору. Кожен елемент обладнання, кожен фізкультурний тренажер мають бути підпорядковані ігровій меті. Цілком доречно, щоб вони, як і діти, мали відповідні функціональному значенню імена-образи, які викликали б у малюків певні асоціації. Тому розроблені за його рекомендаціями конструкції мають такі назви: «Неспокійна піраміда», «Бамбуліна», «Зебра», «Платформа», «Ліфт», «Джунглі-маятники», «Літаюча тарілка», «Ритмохід» Та ін. До того ж, один і той самий елемент обладнання Може виконувати різні функції. Наприклад, гімнастичну лаву можна використовувати на різних заняттях по-різному: у комплексі гімнастики пробудження «Павучки й мушки» дві паралельні лави виконують роль павутиння; в занятті «Космічні рятівники» — уявляють ракети; в«Забавних фізкультурниках» перетворюються і на велосипед, і на коня, і на скреслу кригу.

Як у театрі під час спектаклів необхідно часто змінювати декорації, так і у фізкультурному залі в ігрових ситуаціях виникає потреба в багатофункціональних “Тренажерних конструкціях. Їх М. Єфименко назвав тренажерами-загонами, оскільки одна базова конструкція може швидко і легко трансформуватись у безліч конструкцій. Наприклад, тренажер «Призма» можна застосовувати майже у двадцяти варіантах.

Ефективними в реалізації педагогічної технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» є тренажери-іграшки, які, будучи зовні схожими на театральну декорацію, відповідають усім параметрам тренажера (міцність, надійність, універсальність, багато-функціональність, система безпеки тощо). Найфункціональнішими серед них вважають тренажери-іграшки “Віслючок», «Зебра», «Дракончик» та ін.

Технологія М. Єфименка значну роль відводить мовному спілкуванню як головному інструменту педагогічного впливу вихователя. Йдеться про спілкування під час заняття-спектаклю між педагогом і дітьми, між дітьми, між дітьми та іграшками-персонажами. Мовлення повинно супроводжувати кожну рухову дію, ситуацію. Поєднання рухової та мовленнєвої діяльності у фізичному вихованні дітей передбачає:

- монолог педагога з метою створення у дітей відповідного ігрового настрою (настанова на початку заняття та після його завершення);
- діалог між педагогом і дітьми з метою інформування їх про явища життя, поповнення їх знань, розширення світогляду. При цьому використовують методичний прийом «створення педагогічного вакууму», коли педагог починає фразу, а діти закінчують її, дбаючи, щоб вона була адекватною конкретній ігровій ситуації;
- озвучування рухів пропонованого ситуацією образу. Наприклад, виконання вправи «Насос» озвучується звуками «чуф-пуф, чуф-пуф»; «їдемо на конячці» — імітацією цокоту копит, клацанням язиком, тобто кожному рухові відповідає тільки для нього характерний звук;
- поєднання і синхронізація мовлення та руху з поступовим залученням ритмічних, музичних, зорових і тактильних впливів;
- формування фізіологічного і мовленнєвого дихання;
- артикуляційна (лат. агііісиіатло — виразно, чітко вимовляти) гімнастика;
- театр міміки і жесту;
- робота над виразністю мовлення, виробленням дикції, навичок

емоційного забарвлення фрази, над паузою та логічним наголосом;

- ❖ розширення й активізація словникового запасу та формування лексико-граматичних навичок.

У всіх ситуаціях повинна функціонувати образна термінологічна мова спілкування. Це означає, що назви вправ мають викликати в уяві дітей необхідні асоціації. Водночас кожна вправа, поза, руховий режим мають бути схожими за своєю структурою на предмет, поведінку тварини або природне явище, назву чого вживають під час заняття-спектаклю. Наприклад, замість сухого «згинання-розгинання рук в упорі лежачи» виконують вправу «Насосики», а замість формального «лежачи на спині, швидко згрупуватися вперед, сівши» використовують вправу «Качалочка», «Іванець-киванець», тобто ввертаються до знайомих дітям образів.

Кожне заняття з фізичної культури повинно мати звуко-музичний супровід. Педагогічна технологія М. Єфименка не визнає традиційних варіантів музичного супроводу, базованого на гучній маршовій музиці з першої хвилини заняття та жорстких ритмічних композиціях при виконанні дітьми вправ для загального розвитку. Своєю емоційною зарядженістю, темпоритмом вона повинна відповідати принципу послідовного формування основних рухів, що є передумовою оптимального звукового навантаження на організм і психіку дитини. Тому музичний супровід має починатися відносно тихою, повільною, прозорою, пластичною, ніжною музикою на початку заняття (гімнастика «пробудження») з поступовим наростанням сили звуку, темпоритму, динамізму і функціональності. Для забезпечення ефективності, оптимальності музичного супроводу необхідна вдумливо дібрана професійна аудіотека. Однак музика повинна не домінувати на занятті, а бути його тлом, далеким планом. На передньому плані мають фігурувати педагог-інструктор, його голос, рухово-ігрові дії, які він пропонує дітям. Деякі заняття взагалі можна проводити без музики, що в кожному конкретному випадку педагог вирішує особисто.

Важливою передумовою успішного застосування педагогічної

технології «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» є планування. Конкретний план-конспект може мати будь-яку форму, головне, щоб вони була зручною для педагога. Оптимальною формою плану-конспекту зарекомендував себе сценарій заняття — короткий виклад його змісту, сюжетна схема, за якою створюється видовище (спектакль). Такий план-конспект здебільшого використовують досвідчені педагоги, які творчо мислять, оскільки він містить лише путь майбутнього рухового ігрового дійства і такі його аспекти:

- ✓ назва великої тематичної гри; превалюючий на занятті руховий режим; стислий опис змісту всієї гри-заняття; графічне оформлення заняття (за необхідністю) на плані фізкультурного залу: розташування обладнання, місце педагога, дітей, їхні переміщення, система безпеки тощо;
- ✓розміщені й пронумеровані у відповідній сюжетній послідовності рисунки ігрових вправ;
- ✓ образні назви зображених вправ (за текстом, на рисунках чи за окремим переліком).

План-конспект має відповідати передбачуваному на конкретному занятті педагогічному завданню або їх комплексу. У сукупності цих завдань виокремлюють такі групи:

- ❖ навчальні (формують уміння та навички);
- ❖ розвиваючі (розвивають рухові якості);
- ❖ оздоровчі (корекційно-профілактичні), що мають на меті підвищення загальної життєстійкості організму дітей, профілактику та корекцію відхилень у їх здоров'ї та руховому розвитку;
- ❖ виховні (виховання особистісних якостей майбутньої людини-громадянина).

Одночасне розв'язання на кожному конкретному занятті всіх груп завдань не є обов'язковим. Одне заняття може бути більш навчальним, інше – переважно оздоровчим чи виховним. Хоча найкраще за цим

критерієм проводити заняття комплексні, тобто ті, під час яких розв'язують кілька педагогічних завдань.

Крім сценарію, можливе використання й таких форм та елементів планування занять:

1. Вільний план заняття.
2. Набір карток (на зразок бібліографічних) із вправами та іграми.
3. Рисунки вправ з їх назвами.
4. Вірші до занять (часто власні).
5. Різноманітні комбіновані варіанти (план заняття з набором карток до нього, вірші з рисунками вправ та ін.).
6. Індивідуальні педагогічні знахідки.

Фізичне виховання дітей не повинно зводитися лише до мускульної діяльності, як це традиційно культивується у практиці дошкільних і шкільних закладів. Рухова активність у фізичному вихованні є сприятливою основою для інших видів навчально-виховної роботи. Суть, значення, завдання кожного фізкультурного заняття, на думку М. Єфименка, промовисто виражає девіз «Через рух і гру – до кращого життя!». Рухово-ігрова діяльність сприяє засвоєнню дітьми знань про навколишній світ, його закони, особливості.

Фізкультурне заняття, крім традиційних, розв'язує різноманітні супутні завдання:

1. Формування через рухи просторових, часових і енергетичних уявлень: довгий – короткий (довше – коротше); малий – великий (менше – більше); вузький – широкий (вужчий – ширший); дальній – ближній (далі –ближче); верхній – нижній (вище – нижче); лівий – правий (лівіше –правіше); багато – мало (більше –менше); сильний – слабкий (сильніше – слабше) тощо.
2. Вивчення у процесі рухової активності фізичних Властивостей, фактури матеріалів і предметів: важкий – легкий, гладкий – шершавий, еластичний – крихкий, холодний – гарячий, мокрий –

сухий і т. д.

3. Ознайомлення в процесі фізичного виховання з призначенням різних типів предметів (обладнання) і формування на цій основі елементів предметної логіки (Для чого та як застосовується певний предмет).
4. Уточнення, розширення й активізація дієслівного словника дітей: ловити, кидати, котити, висіти, перехоплювати руками, розгойдуватися, підніматись, опускатися, лазити, нахилятися, зістрибувати (з використанням гімнастичної лави) та ін.
5. Розвиток через вправи, ігри та естафети математичних уявлень, а також уваги, логіки, пам'яті, спостережливості.
6. Виховання в дітей таких особистісних якостей, як чемність, сміливість, співчуття, наполегливість, справедливість, скромність, цілеспрямованість.
7. Формування у процесі рухової діяльності жіночності, м'якості, охайності (у дівчаток), мужності, лідерства, джентльменства (у хлопчиків); уміння дотримуватися правил ґречності у взаєминах із ровесниками, педагогами, старшими; пробудження у дітей почуття прекрасного, гармонії (у діях, мові, музиці, природі тощо).
8. Корекція емоційного стану дітей: створення мотивації до неї, формування і закріплення позитивних емоцій, вироблення правильних емоційних реакцій на конкретні рухові (ігрові) ситуації.

Технологія М. Єфименка є оригінальною системою фізичного виховання дітей, розвивальний ефект якої переноситься на загальний розумовий і духовний розвиток. Він вірить у невичерпні можливості принципово нової системи фізичного виховання, яка, на його думку, вже у найближче десятиліття стане основою «комплексної педагогіки життя».

Рекомендована література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : [навч. посіб.] / І.М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2004. – 218 с. – І5ВІЧ 966-8226-17-8.

2. Інновації в освіті. http://readbookz.com/book/172/5545.html (дата звернення 30.08.2016 р.)
3. Лапичак І. Аспекти інтеграції професійних знань і вмінь при підготовці фахівців з фізичного виховання у вищих навчальних закладах / Ігор Лапичак, Федір Музика // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 1. – С. 158–164.
4. Москаленко Н.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл] / Н.В. Москаленко, О.О. Власюк, І.В. Степанова, О.В. Шиян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 238 с.
5. Москаленко Н.В. Інформаційні технології у фізичному вихованні : [навч. посіб] / Н.В. Москаленко, Ю.Ю. Борисова, Т.В. Сидорчук, О.Ю. Лядська. – Дніпропетровськ : Інновація, 2014. – 128 с.
6. Москаленко Н.В. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : [навч. посіб] / Н.В. Москаленко, Т.Г. Кожедуб. – Дніпропетровськ, 2015. – 108 с.
7. Сороколіт Н. Готовність учителів фізичної культури працювати в умовах модульної навчальної програми / Сороколіт Наталія // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2013. – Вип. 7(33), т. 2 (Н-Я). – С. 243–247.
8. Сороколіт Н. Інноваційний урок з фізичної культури та урок фізичної культури з елементами футболу як засіб педагогічної майстерності учителя (з досвіду проведення обласного конкурсу) / Наталія Сороколіт // Педагогічна думка. – 2017. – № 3. – С. 34–40.